

FREDENSBORG
KOMMUNE

Natur- og Miljøpolitik 2016-2019

Vedtaget af Byrådet den 29. februar 2016

Forord

Det er med glæde, at vi kan præsentere Fredensborg Kommunes natur- og miljøpolitik. Her beskrives, de politiske holdninger og den effekt vi ønsker at opnå med tiltag på natur og miljøområdet.

Politikken indeholder fem politiske standpunkter, som alle understøtter Byrådets overordnede vision om at sikre Fredensborg Kommune som en attraktiv kommune for borgere, erhvervsliv og besøgende og prioriterer en kvalificeret indsats på området: Vi arbejder for rene vandområder og beskytter vores grundvand. Vi vil sikre et rigt plante- og dyreliv, adgang til varierede naturoplevelser, ren jord, ren luft og en bæredygtig affaldshåndtering.

Vi arbejder for et rent miljø med ren jord, ren luft og rent vand, da det er fundamentet for, at kommunens borgere kan leve et sundt og godt liv. Det gør vi også fordi en rig og mangfoldig natur giver mulighed for, at borgerne kan leve et aktivt liv med plads til naturoplevelser og friluft aktiviteter til gavn for deres fysiske og psykiske velvære.

Som kommune har vi mulighed for at gøre en konkret indsats, og i Byrådet er der bred enighed om, at vi ønsker at gøre en forskel. Samtidig er der en opmærksomhed på, at skabe en fornuftig balance med indsatserne og de afsatte ressourcer på området.

I vort daglige virke som administrerende myndighed indenfor områdets omfattende og komplekse lovgivning har vi mange lovpligtige opgaver og få frihedsgrader. Vi udnytter de frihedsgrader vi har som grundejer og bygherre på større anlægsprojekter, og bringer naturen og miljøet i spil i forhold til de frivillige ressourcer, der ligger hos borgere, virksomheder og interesseorganisationer.

Natur og miljø kender ikke til ejerforhold, organisatoriske skel og kommunegrænser. Derfor ønsker vi i alle kommunens enheder og i samarbejde med andre myndigheder at afsøge nye arbejdsmetoder og gennem bedre og helhedsorienterede løsninger for et opnå en rigere natur og et renere miljø i hele kommunen.

Natur- og miljøpolitikens målgruppe er kommunalpolitikere, kommunens forvaltninger, landbrug, virksomheder, lodsejere, borgere, interesseorganisationer og andre med interesse for beskyttelse, benyttelse og udvikling af natur og miljø i Fredensborg Kommune. Byrådet sætter med politikken retningen på natur- og miljøområdet, der således er en tilkendegivelse over for målgruppen om, hvad de kan forvente inden for politikområdet. Det løbende arbejde med realisering af politikken fremgår af kommunens budget.

Natur- og miljøpolitikken spiller sammen med kommunens Agenda 21-strategi, der er en integreret del af Strategi for Fremtidens Fredensborg Kommune. Vandmiljø og klimatilpasning er tæt koblet, og der er på dette område en sammenhæng til kommunens Klima- og Energipolitik og Klimatilpasningsplan 2014-2017. Affaldsplan 2014-2020 og Naturstrategi 2013-2021 sætter rammerne for det konkrete arbejde på politikområdet.

Politikken vil blive understøttet af en samlet handlingsplan på natur- og miljøområdet, der konkretiserer og prioriterer vores indsatser på området de kommende 4 år.

Politikken revideres næste gang i 2019 for at sikre, at politikken afspejler de aktuelle politiske - og samfundsmæssige interesser og udvikling på natur- og miljøområdet.

Thomas Lykke Pedersen
Borgmester

Lars Simonsen
Formand for Plan-, Miljø- og Klimaudvalget

Indledning

De overordnede politiske standpunkter, som gennemgås på de følgende sider, vil være omdrejningspunktet for natur- og miljøindsatsen i de kommende år.

Natur- og Miljøpolitikken spiller tæt sammen med Byrådets ønske om at styrke kommunen som attraktiv bosætningskommune, hvor udvikling af et rent miljø og en varieret og tilgængelig natur i samspil med borgerne spiller en central rolle.

I politikken sætter vi fokus på såvel beskyttelse som benyttelse af naturen. Vi opererer efter den prioriterede rækkefølge: Bevare, beskytte, genoprette og udvikle natur og miljø. Naturen og miljøet betragtes som del af en helhed, hvor landskab-, natur- og kulturhistorie tilsammen rummer fortællinger om kommunens udvikling. Også den bynære natur indgår i denne helhed.

Samspillet mellem kommunens natur- og miljøpolitik og de øvrige hoved-indsatsområder som f.eks. sundhed og klimatiltag rummer oplagte muligheder for at opnå synergieffekter, som vil styrke og forbedre kommunens indsats og skabe merværdi for kommunens borgere. Natur- og miljøarbejdet vil derfor i de kommende år også have fokus på at realisere synergieffekterne ved at arbejde sammen med andre indsatsområder og sikre bæredygtige helhedsløsninger.

Med natur- og miljøpolitikken vil Byrådet styrke kommunen som både en grøn bosætningskommune og en attraktiv erhvervskommune for håndværksprægede virksomheder, lettere industri og hesteejendomme. Vi vil sikre fremtidige generationer et rent miljø og en varieret natur med plads til udvikling og oplevelse.

Vi arbejder for rene vandområder og beskytter vores grundvand

I Fredensborg Kommune ønsker vi, at et rent vandmiljø danner grundlag for, at vi kan opretholde et mangfoldigt plante- og dyreliv i vores søer, vandløb og kystvande og sikre godt badevand i Esrum Sø og Øresund. Vi og sikrer også, at der er drikkevand af god kvalitet og i tilstrækkelige mængder.

Vores ambition om at arbejde for et rent vandmiljø går hånd i hånd med gældende lovgivning, herunder de statslige vandplaners krav om at opnå en god økologisk tilstand i vandløb, søer, hav og grundvand samt kommunens spildevandsplan.

Vi sætter i den forbindelse fokus på følgende områder:

- Spildevandsrensning
- Miljøfremmede stoffer
- Grundvand

Kommunens indsats mod urensset spildevand i vandmiljøet fortsætter ved håndtering af forbedret spildevandsrensning i det åbne land samt ved opsporing af spildevand, der ved en fejl er tilkøbet regnvandssystemerne, så det løber ud i naturen. Derudover ønskes der i de kommende år fokus på innovative og bæredygtige løsninger i forhold til rensning af spildevand fra byområder. I den forbindelse er det naturligt at afsøge mulighederne for fælles løsninger på tværs af kommunegrænser og forsyningsselskaber.

I forhold til indsatsen omkring miljøfremmede stoffer i vandmiljøet, ønsker vi øget fokus på, hvordan kommunen som byherre og i sin drift kan foretage aktive valg af materialer, der minimerer tilførsel af miljøfremmede stoffer til miljøet. Dette mindsker behovet for rensning af vand, inden det ledes til vandområder eller nedsives til grundvand og er særlig aktuelt i forbindelse med Lokal Afledning af Regnvand (LAR-anlæg). Endvidere har kommunen mulighed for at stille krav til forpagtere af kommunalt ejede landbrugsarealer om ikke at anvende af pesticider.

For at sikre rent grundvand arbejder vi fortsat med at forebygge forureninger fra boringer og virksomheder. I det omfang vi bliver opmærksom på forurening af jord- og grundvand arbejdes der målrettet på at påbyde oprensning af forureninger, der kan true vores grundvand. Der arbejdes endvidere med at lukke boringer, der ikke længere er i brug.

Det kan bl.a. indfries ved at:

- *Afsøge faglige fællesskaber med andre kommuner og forsyninger på spildevandsområdet*
- *Brug af miljøvenlige materialer ved kommunal drift, byggeri og anlæg, fx reduceret saltforbrug*
- *Indarbejde retningslinjer for grundvandsbeskyttelse i kommuneplanen*

Vi vil sikre et rigt plante- og dyreliv

Fredensborg Kommune ligger i Nordsjællands smukke natur mellem Øresund og Esrum Sø. Naturen er kendetegnet ved mange søer, moser og enge, der spænder fra Danmarks vandrigeste og næststørste sø, Esrum sø, det store moseområde ved Langstrup og Lønholt moser, engarealerne langs med Usserød Å, Nive Å og ved Nivå bugt til de over 1000 småsøer og vandhuller, der er spredt i landskabet. Kommunen rummer også store landskabelige, biologiske og rekreative kvaliteter i landskabsfredningerne, det åbne land og de mange småskove.

Vi realiserer vores ambition om at sikre en mangfoldig natur med et rigt plante- og dyreliv ud fra princippet om at bevare, beskytte, genoprette og etablere natur. Det betyder, at vi prioriterer vores naturindsats med udgangspunkt i de mest artsrige og værdifulde naturområder og fredede landskaber både på privat og kommunal jord – dernæst i områder, hvor der er potentiale for en mere artsrig natur.

Udover den almindelige pleje af den lysåbne og artsrige natur samt kommunens vedvarende indsats mod bjørneklo på kommunale og private arealer, vil vi i de kommende år have særlig fokus på:

- naturvenlig drift af kommunale arealer
- naturfremmende indsatser hos borgere, virksomheder og organisationer
- særlige arter i kommunen
- bynær natur

En mere naturvenlig drift sker i samarbejde med Nordsjællands Park og Vej (NSPV) på kommunale områder, med udgangspunkt i de områder, hvor der er reel mulighed for udvikling af mere artsrig natur. En naturnær driftsform kan fx være fjernelse af afslået materiale eller ændret slåningstidspunkt, og kan ske med få indsatser og omtanke.

Vi vil understøtte privates lyst og energi til at udvikle naturen på egen grund, både den tørre natur og den våde natur, Vi ønsker at støtte økonomisk og fagligt med udgangspunkt i de initiativer, der giver mest natur for pengene.

Ved at sætte fokus på nogle udvalgte arter i bestemte områder, tror vi på, at vi bedre kan løfte og formidle naturopgaven i samarbejde med lokale borgere, virksomheder, skoler, ildsjæle mv. Arterne bør være indikator for god natur, truede eller særlige for kommunen og gerne letgenkendelige .

I forhold til udvikling af bynær natur, vil vi have fokus på at pleje og samarbejde med organisationer, skoler og borgere for at øge naturindholdet i udvalgte bynære naturområder, fx Usserød Å og Lergravssøerne i Nivå.

Det kan bl.a. indfries ved at:

- *Tage naturhensyn i driften af grønne arealer i samarbejde med NSPV*
- *Reservere en del af natur- og vandløbsbudgettet til støtte af borgerinitiativer*
- *Udpege særlige arter i udvalgte områder fx Usserød Å*
- *Prioritere en del af naturforvaltningsmidlerne til udvikling af bynær natur*
- *Udnytte landbrugstilsynene til at vejlede om fremme af naturen på private arealer.*

Vi vil sikre adgang til varierede naturoplevelser

For kommunens borgere er nærheden til naturen, det åbne land og kystområderne og gode muligheder for friluftsliv en stor del af kvaliteten ved at bo i Fredensborg Kommune. Samtidig er det en af de kvaliteter, som gør det attraktivt at flytte til kommunen.

Vi ønsker, at borgerne har gode muligheder for at færdes i naturen og opleve naturens mangfoldighed. Det vil vi, fordi adgang til spændende naturoplevelser og mulighed for aktiv udfoldelse i naturen bidrager til at borgerne fører en aktiv og sund livsstil. Vi mener, at det er et helt centralt element i at være en attraktiv bosætningskommune.

Vi vil i de kommende år have særlig fokus på:

- Varierede naturoplevelser på land og til vands
- Synliggørelse af adgang til natur

Vi vil styrke mulighederne for at borgerne kan opleve kommunens forskellige landskaber og give adgang til naturen på naturens præmisser. Der skal både være plads til stille, uforstyrrede naturoplevelser for f.eks. ornitologen og den stille gåtur, og de mere vilde friluftaktiviteter for f.eks. sportsudøveren på mountainbiken.

Vi vil arbejde aktivt med formidling af naturoplevelser og adgang til naturen, så borgerne får kendskab til kommunens rekreative naturværdier og interesse for at bruge naturen. Vi vil endvidere afsøge mulighederne for at forbedre de rekreative stier.

Det kan bl.a. indfries ved at:

- *Skabe overblik over og formidle eksisterende muligheder for naturoplevelser i kommunen*
- *Søge en afbalanceret anvendelse af den rekreative brug af kystområdet*
- *Anvende skiltning og digitale platforme mere aktivt*

Vi vil sikre et rent miljø

Fredensborg Kommune er en typisk bosætningskommune med mindre erhvervsområder med hovedsagligt lettere industri- og håndværksvirksomheder. Kommunen har derfor et relativt begrænset antal miljøbelastende virksomheder. Disse virksomheder påvirker typisk miljøet med udslip af miljøfremmede stoffer til luft og spildevand. De kan også påvirke det omgivende miljø med generende støj, lugtgener og jordforurening.

De store bynære boligområder samt boliger i landområdet påvirker typisk miljøet med spildevand, jordforurening fra villaolietanke, afbrænding af fast brændsel i brændeovne og produktion af affald.

Kommunen er også karakteriseret ved et relativt stort landområde med mange små gårde. En stor del af landbrugene dyrkes med korn eller har hestehold.

Vi sikrer, de basale grundvilkår på miljøområdet, som er ren luft, rent vand og ren jord samt optimering af affaldshåndteringen og nedbringelse af generende støj. Det gør vi blandt andet ved at føre tilsyn med virksomheder, olietanke og landbrug med større dyrehold.

Vi er løbende i dialog med kommunens erhvervsliv og landbrug om at finde de bedste løsninger for at mindske forurening og sikre et rent miljø. I 2014 har Fredensborg Kommune etableret Erhvervs-service: En indgang for erhvervslivet. I Erhvervs-service har vi fokus på hurtig og kvalificeret rådgivning, forventningsafstemning, god og imødekommende dialog og en kompetent og smidig sagsbehandling.

Vi vil sikre, at ren jord forbliver ren. Det gør vi blandt andet ved at håndtere forurenede og lettere forurenede jord miljømæssigt forsvarligt. Desuden sikrer vi, at nye akut opståede jordforureninger

håndteres hurtigt og effektivt, så de forårsager mindst mulig skade på menneskers sundhed, naturen og miljøet. Vores skærpede kontrol med og krav til afblænding af olietanke medfører ligeledes, at mange olietanke tages ud af brug og sløjfes inden de forårsager en olieforurening.

Vi har tidligere i samarbejde med Region Hovedstaden kortlagt potentielt forurenede ejendomme i kommunen. Nu og i de kommende år udfører Region Hovedstaden forureningsundersøgelser, foretager oprensning af gamle forureninger eller etableres andre afværgetiltag, med henblik på at sikre at der ikke forekommer en risiko for grundvand og menneskers sundhed.

Det kan bl.a. indfries ved at:

- *Forebygge at nye forureninger opstår ved skærpet kontrol med olietanke og ved virksomheds-tilsyn.*
- *Minimere risiko for menneskers sundhed og grundvandet ved hurtig indsats over for akutte jordforureninger.*
- *Samarbejde med Region Hovedstaden om at undersøge og afværge ældre jord- og grundvandsforureninger, der udgør en trussel for grundvandet og menneskers sundhed.*
- *Sikre at gældende grænseværdier for luft, lugt, spildevand og støj samt øvrige miljøkrav overholdes.*
- *Udnytte virksomheds- og landbrugstilsynene til at vejlede og fremme miljø- og klimahensyn.*

Vi vil sikre miljørigtig og bæredygtig affaldshåndtering

I 2013 lancerede regeringen ressourcestrategien "Danmark uden affald". Strategien sætter ambitiøse mål for genanvendelse af en række affaldsfraktioner. Ét mål er, at vi på landsplan genanvender 50 % af affaldet fra husholdninger i 2022. Fredensborg Kommune skal bidrage til at opfylde dette og øvrige mål i ressourcestrategien.

Med udgangspunkt i den nationale ressourcestrategi med tilhørende ressourceplan har vi således i 2014, i samarbejde med Fredensborg Forsyning og interessentkommunerne Allerød, Hørsholm og Rudersdal udarbejdet en ny fælles affaldsplan – Affaldsplan 2014-2020. Planen beskriver mål og initiativer i perioden 2014-2020 på hele affaldsområdet – både husholdningsaffald og erhvervsaffald, det vil sige affald indsamlet hos borgere, virksomheder og kommunens institutioner.

Vi arbejder for en fremsynet og bæredygtig udvikling af affaldsområdet og for at minimere miljøpåvirkninger herfra. Vi betragter affald som en ressource og vi har derfor fokus på, at affaldet indsamles og håndteres på en sådan måde, at ressourcerne ikke går tabt, men fortsat kan udnyttes. Vi vil samtidig sætte fokus på afsætning af de indsamlede affaldsfraktioner til reel genanvendelse.

I perioden vil vi således opnå en øget sortering af husholdningsaffaldet for at sikre, at ressourcer såsom glas, papir, pap, plast og metaller ikke går tabt, vi vil sætte fokus på øget indsamling af elektronikaffald og farligt affald for at minimere miljøpåvirkninger fra disse fraktioner, vi vil styrke indsatsen overfor bygge- og anlægsaffald, så miljøfarlige stoffer i den genanvendelige fraktion undgås, vi vil fremme direkte genbrug og endelig vil vi arbejde for at forbedre det visuelle miljø, så både by og natur er ren og fri for henkastet affald til glæde for kommunens borgere og gæster.

Vi vil ligeledes sikre, at energien i restaffaldet udnyttes til forbrænding og til bl.a. produktion af CO₂-neutral fjernvarme. Herved fortrænges fossile brændsler som olie, gas og kul og dermed reduceres klimapåvirkninger.

Det kan bl.a. indfries ved at:

- *Samarbejde med Fredensborg Forsyning og Norfors ejerkommuner om at opnå de fælles ambitiøse mål*
- *Gøre det lettere for borgerne og virksomhederne at sortere og aflevere affaldet.*
- *Tilbyde effektive affaldsordninger med henblik på øget sortering af husholdningsaffaldet, for at sikre, at ressourcerne ikke går tabt.*
- *Fremme nye initiativer via information og samarbejde med borgerne og virksomheder.*
- *Styrke digitalisering af administrationen af affaldsordningerne.*

